

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z adnoszeniem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
Zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 136 (8064).

Wtorek, dnia 16 czerwca 1925 r.

Rok XXXIII.

2-letnie kursy handlowe żeńskie T. RACZKOWSKIEJ

w Warszawie, Marszałkowska 80, telef. 191-40.

Przyjmuje kandydatki ze średnim wykształceniem ogólnym.

Zapisy słuchaczek trwają do 1 lipca — po wakacjach od 20 sierpnia. Początek wykładów dnia 15-go września.

1276

Na marginesie pertraktacji Polsko-Niemieckich.

Pertraktacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego z żadnym państwem nie szły dotąd tak opornie, jak z Niemcami.

Niemcy usiłują bowiem zrobić polityczny interes na pertraktacjach gospodarczych.

Przyznać trzeba, że wybrali potemu moment dla siebie b. korzystny. 14 czerwca upływa termin wolnego wwozu towarowego do Niemiec.

Znaczna część polskiej produkcji węgla, np. wywózona jest do Niemiec, które usiłują wyzyskać moment ten dla celów ściśle politycznych. Wstrzymują więc kwestję zawarcia traktatu handlowego sądząc, że Polska zmuszona zostanie do ustępstw za cenę przyspieszenia traktatu.

Dla naszego przemysłu węglowego, który i tak przeżywa kryzys wstrzymania eksportu byłoby istotnie zjawiskiem wielce ujemnym. Atoli z punktu widzenia całokształtu interesów państwa nie powinno to wpływać na niekorzystne dla Polski ustępstwa.

Przymus stosowany przez Niemcy może się ostrzem zwrócić przeciwko nim samym. Doświadczenie uczy, że w krajach mniej uprzemysłowionych przymus taki z konieczności wpływa na rozwój przemysłu. Większość ekonomistów jest też zdania, że jeśli Polska odpowie Niemcom argumentem takim samym t. j. przerwie sprowadzanie z Niemiec produktów gotowych przemysłu niemieckiego, z drugiej zaś strony zmuszona zostanie przerabiać u siebie posiadane surowce, to Niemcy znacznie więcej ucierpią na zerwaniu z Polską stosunków handlowych.

Już obecnie polskie sfery gospodarcze rzuciły projekt eksportowania węgla do Związku Republik Sowieckich, gdzie produkcja węgla ma tereny b. obszerne, w znacznym stopniu nie pokrywa zapotrzebowania.

Sowiety politycznie również są obecnie zainteresowane w stosunkach handlowych z Polską; tego skłaniają je naciągnięte stosunki sowiecko-angielskie, a ostatnimi czasy nawet — sowiecko-niemieckie.

Mniej więc strachu i paniki, a Niemcy przekonają się, że świadome odciąganie zawarcia traktatu handlowego z Polską, a więc pozbawienie Polski eksportu do Niemiec jest grą fałszywie obliczoną na to, że Rząd polski uleknie się ujemnego wpływu czasowego uszczuplenia eksportu na bilans płatniczy państwa.

Jeśli Niemcy nie zrezygnują z drogi przymusu, to staną w stosunku do Polski wobec takiej samej sytuacji, wobec jakiej znalazła się Europa w czasie wojny w stosunku do krajów poza europejskich, które odcięte od przemysłu europejskiego, zmuszone zostały do rozbudowy przemysłu własnego z jednej strony, z drugiej zaś — przerabiając na miejscu własne surowce.

Pesze niemiecka czeka więc w przyszłości poważny kryzys. Do tego prowadzi zaciekle polityka rządu niemieckiego.

ZĘBY SZTUCZNE

najnowszego systemu, bez podniebienia

Korony złote od 15 zł. Zęby sztuczne od 5 zł. Reparacja na poczekaniu. Przyjeżdżymy roboty w ciągu dnia. Przeróbka starych zębów. Leczenie zębów, plomby. Wyjście bezbolesne.

D-ta L. Goldstein

ul. Wrocławska 24, front.

1240

TELEGRAMY.

Wyjazd p. Curie-Skłodowskiej.

WARSZAWA, 15. Marja Skłodowska-Curie wyjeżdża z powrotem do Paryża; po drodze zatrzyma się na zaproszenie rządu czeskiego 2 dni w Pradze.

Wycieczki parlamentarne w Polsce.

WARSZAWA, 15. Ministerstwo spraw zagr. zostało zawiadomione, że 25 bm. przybywa do Warszawy wycieczka parlamentarzystów francuskich. W końcu bm. ma przybyć również wycieczka parlamentarzystów czeskich.

Pożyczka amerykańska.

WARSZAWA, 15. Rokowania min. skarbu z p. Dillonem w sprawie dopłacenia ostatniej raty pożyczki amerykańskiej w sumie 15 milj. dolarów, dały pomyślny wynik. Ponadto uzyskano kilka pożyczek krótkoterminowych, między innymi 5 milj. dolarów dla Banku gospodarczego krajowego. Podczas pobytu p. Dillona w Katowicach i Łodzi sfery gospodarcze nawiązały rokowania o pożyczki, które wrazie uzyskania będą gwarantowane przez państwo.

Pożyczka szwajcarska.

WARSZAWA, 15. Bank gospodarstwa krajowego uzyskał od koncernu banków szwajcarskich kredyt w wysokości 20 milionów franków szwajcarskich. Jest to druga poważna transakcja kredytowa, jaką zawarło w ostatnich dwóch dniach. Pierwszą operacją finansową była pożyczka, jaką uzyskały polskie organizacje rolnicze w Anglii w wysokości 1 miliona funtów szterlingów.

Samolikwidacja przesilenia gabinetowego.

WARSZAWA, 15. Sprawa przywrócenia równowagi w gabinecie p. Grabskiego weszła wczoraj w stan, który można nazwać „samolikwidacją”. P. Ratajski pojechał na urlop i wobec tego do pewnego stopnia sprawa obsadzenia teki ministra spraw wewnętrznych została uproszczona. Tymczasem kierownictwo w zastępstwie nieobecnego ministra objął podsekretarz stanu p. Olpiński. W kołach sejmowych mówiono, że p. Grabski najchętniej utrzyma by takie przydzium na czas dłuższy, jedynie tylko powołałby nowego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych. W tym celu zapewne konferował wczoraj z dyrektorem departamentu p. Urbanowiczem. Naturalnie, że takie rozwiązanie byłoby prowizorycznym a zadawalniałoby wszystkich tylko dlatego, że narazie nikogoby nie drażniło, chociaż trzeba przyznać, że ani p. Olpiński, ani p. Urbanowicz na zaufanie lewicy nigdy nie zasługiwali.

P. Urbanowicz u premiera.

WARSZAWA, 15. Wczoraj w południe Premier odbył dłuższą naradę z p. Stefanem Urbanowiczem. Rozmowa toczyła się podobno dokola obsadzenia teki Min. Spr. Wewn.

10-ta rocznica szarży pod Rokitną.

KRAKÓW, 15. W 10-tą rocznicę szarży pod Rokitną, Kraków obchodził podniosłą uroczystość poświęcenia pomnika na grobie poległych bohaterów.

Pożar w katedrze gnieźnieńskiej.

POZNAN, 15. W katedrze gnieźnieńskiej wskutek nieostrożności, spowodowanej przez robotników, pracujących przy instalacji gazowej, wybuchł pożar, który jednak zdolano zlokalizować.

Pożar nie spowodował żadnych poważniejszych szkód.

Udział Polaków w konkursie hipicznym w Londynie

WARSZAWA, 15. Wyjeżdża z Warszawy ekipa kawaleryjska na międzynarodowe konkursy hipiczne w Londynie. Skład jej jest następujący: ppłk. Römmel, rtm. Dobrzański, rtm. Kralikiewicz, rtm. Dziadulski, por. Szosland. Przedstawicielem min. spraw wojsk. i przewodniczącym ekipy jest dowódca 3 p. ul. pułk. Rawicz. Zawody hipiczne w Londynie będą trwały od 22 do 30 czerwca.

Upały w Paryżu.

PARYŻ, 15. Z powodu udaru słonecznego zostało wczoraj przewiezionych do szpitala 12 osób z których 3 zmarło. Wczoraj o godz. 2 min. 30 po południu wynosiła temperatura 38 stopni Celsjusza w cieniu.

Sowdepja finansuje rewolucję chińską.

RYGA, 15. Rada moskiewskich związków zawodowych przekazała chińskim rewolucjonistom 5.000 funtów szterlingów.

Straszna klęska w Małopolsce.

MSZANA GORNA, 15. W dniu wczorajszym spadł na Mszanę grad wielkości orzecha, który wymłócił wszystkie zasiewy. Woda spływająca z gór wymyła wszystko. Katastrofa zniszczyła kompletnie zasiewy. Najstarsi ludzie nie pamiętają takiego kataklizmu.

ŁWÓW, 15. W pobliżu Janowa spadł na bardzo znacznej przestrzeni wielki grad, który zniszczył zboża i jarzyny. W pobliżu miejscowości Nisko szalała również burza gradowa, od której ucierpiały gminy Zalesie i Jela. Burza zniszczyła na przestrzeni kilku kilometrów płony polne. Nawet łąki uległy zupełnemu zniszczeniu. Drzewa zostały wyrwane wraz z korzeniami.

Straty koncernu Stinnesa.

HAMBURG, 15. Pisma hamburskie donoszą, że straty koncernu Stinnesa wynoszą w samym Hamburgu 50 milionów złotych mk., które stracił na spekulacji wełną, zbożem i olejami Hugo Stinnes, junior. Odłożenie podróży do Wiednia przez prezydenta Banku Rzeszy, Dr. Schachta, jest w związku ze sprawą Stinnesa.

Zubow i Bałaszewa wydaleniu z Polski.

WARSZAWA, 15. Wczoraj wieczorem odstawiono pod silną eskortą do granicy urzędników poselstwa sowieckiego Zubowa i Bałaszewę.

Rezultat biegu sztafetowego kolarskiego, Łódź-Kalisz.

ŁÓDŹ, 15. Rezultat biegu sztafetowego kolarskiego, odbytego w dniu 14 bm. Łódź-Kalisz i Kalisz-Łódź (przebieg 2x110 klm. = 220 kilometrów).

I. Stow. Sportowe „Union” czas: 8 godz. 6 minut.

II. Towarzystwo Zwolenników Sportu 8 g. 13 min

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

- III. Towarzystwo Warszawskich Cyklistów — 8 g. 32 min.
 IV. Stow. Sportowe „Pogoń” — 8 g. 49 min.
 V. Łódzki Klub Sportowy — 8 g. 52 m.
 VI. Klub Sportowy „Start” (wojskowy) — 9 godz. 47 min.

Zwycięzca, t.j. Stowarzyszenie Sportowe „Union” zdobył puchar, kolarze zaś, którzy uczestniczyli w biegu sztafetowym — żetony pamiątkowe.

Bardzo ujemny wpływ na rezultat biegu wywarła pogoda, gdyż w stronę Kalisza, jeźdźcy walczyć musieli z wiatrem, z powrotem zaś — z deszczem, już nie mówiąc o defektach, jak pęknięcie gum, ram i t. d.

Np. jeździec przedostatniego etapu ze Stow. Sport. „Union” — zmuszony był z powodu pęknięcia ramy roweru przejść pieszo 4 kilometry — strata czasu 20 minut.

Zderzenie samochodu w Genewie.

GENEWA, 15. Idący z wielką szybkością autobus międzynarodowego biura pracy zderzył się dzisiaj w południe z dorożką, w której znajdował się polski minister pracy Sokal. P. minister wyszedł bez szwanku, natomiast p. Sokalowa zraniona jest w twarz odłamkami szkła i ma złamaną nogę.

Rozbite szajki bandyckiej na Kresach.

WARSZAWA, 15. Na terenie pow. Łunickiego od dłuższego czasu grasowała groźna szajka bandycka. Wczoraj po gruntownej akcji wywiadowczej udało się policji w błotach między Łuczycami a Leninem osaczyć bandę. Po wymianie strzałów szajka została rozbita. Herszt jej Roman Dolina vel Kalinienko padł podczas walki, dwóch jego podwładnych Wasyl Korz i Włodzko zostali ciężko ranni. Prócz tego ujęto kilku bandytów. Dalsza akcja likwidacyjna policji w toku.

Włosy ratujcie!!!

Balsam „RADIO-CAPILL” pobudza do życia obumarłe cebulki, wywołuje zadziwiająco szybko (po dniach 8) bujny porost włosów i brwi, niszczy łupież, rozdławianie się i anemię włosów. Zapobiega siwiznie. CENA 2.25. Sprzed. apteki, skł. apteczne i perfum. w Kaliszu i całej Polsce. Tamże bajeczny w skutkach Krem TEATRAL, usuwający po kilku dniach: zmarszczki, piegi, wągry, nawet u osób starszych. Teatral użyty pod puder sprawia, że takowy trzyma się 12 godz. CENA 1.50.

1202

KRONIKA

— **Procesja z kościoła O. O. Franciszkanów.** Uroczysta procesja z Naśw. Sakramentem do czterech Ołtarzy z Kościoła O. O. Franciszkanów odbędzie się we czwartek 18 b. m. po nieszporach o godz. 6 i pół wieczorem.

— **Ze Stow. Rzem. Chrześ. w Kaliszu.** Dnia 14 b. m. o godz. 4-ej po południu w górnej sali Towarzystwa odbyło się nadzwyczajne zebranie poświęcone sprawom odbudowy gmachu. Zebranie trwało od godz. 4 — 10 wieczorem przy poważnym nastroju zebranych, które postanowiło ze względu na warunki w jakich znajduje się obecnie Stow. i ze względu na duże wydatki na gmach własny składkę członkowską pobierać po 10 zł. miesięcznie z zastrzeżeniem, że składki te będą pobierane od 1 lipca 1925 r. do 1 lipca 1926 r., Przymem uchwalono, że członkowie zalegający przez 3 m. w składkach zostają bezapelacyjnie wykreślony z Towarzystwa.

Następnie wybrano wobec nawału pracy organizacyjnej 12-tu członków do obecnie istniejącego Zarządu

— **Z „Zielonego Kakadu”.** Sympatyczny zespół „Zielonego Kakadu” daje dziś w poniedziałek dn 15 b. m. w sali kino „Stylowy” nieodwołalnie ostatnie pożegnalne przedstawienie. Ceny zostały znacznie niższe i bilety kosztują od 75 gr. do 2 zł 50 gr. W programie najlepsze numery repertuaru.

— **Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy** donosi za naszym pośrednictwem, że rekrutacja robotników rolnych i do fabryk do Francji odbędzie się dnia 18 czerwca r. b. w Turku o godz. 10 rano, w Kole o godz. 4 p.p., dnia 19 czerwca r.b. w Wieluniu o godz. 10 rano i w Kaliszu o godz. 4 po poł.

— **Ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków.** W najbliższych dniach wydane zostanie rozporządzenie ministra Pracy i Opieki Społecznej, na mocy którego rozszerzony zostanie zakres przedsięwzięć, podlegających ustawie o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków. Moc ustawy rozciągnięta będzie na przedsiębiorstwa, choćby nie prowadzone w celu zarobkowym, na wszelkie zakłady pracy używające kotły lub motory bez względu na cel gospodarczy. (Chodzi o np. społeczno-filantropijne i zatrudniające poniżej 5-iu osób). Moc tej ustawy rozciągnięta będzie również na gospodarstwa rolne i leśne oraz na prywatne koleje i kolejki żelazne.

— **Co będzie za lat dziesięć?** Za lat dziesięć w każdym polskim domu, który przenieść będzie stale „Bibliotekę Domu Polskiego”, stać będzie ładna wysoka, w polsko-zakopiańskim

stylu utrzymana szafa biblioteczna z płaskorzeźbą Adama Mickiewicza u szczytu. Na półkach za szybami stać będzie przeczytanych już przez dwa pokolenia 360 książek największych mistrzów słowa polskiego, największych poetów świata i największych umysłów techniki i wiedzy współczesnej. Dwa pokolenia przeczytały całą tę pełną szafę, trzecie czytać, żyć i kochać Naród będzie się z tej szafy uczyło.

Z tego miejsca w domu promieniować będzie potęga, wiedza, światło.

To będzie najulubieńszy zakątek w domu dla młodych i dla starych.

Jakże łatwo się tego doczekać. „Bibliotekę Domu Polskiego” zaprenumerować dziś i po 3 zł. 60 gr. kwartalnie wpłacając, za dziesięć lat doczekać takiej chwili.

— **Wyścigi kolarskie.** W dniu 14 bm. odbył się bieg kolarski, rozstawny na dystansie Łódź — Kalisz — Łódź, urządzony staraniem T. W. C. w Łodzi.

W zawodach przyjęły udział następujące kluby łódzkie:

T. S. Union, Tow. Zwolenników Sportu, T. W. C. w Łodzi, T. S. Pogoń, Ł. K. S. i Wojskowy Klub Sportowy w Łodzi.

Z każdego z wyżej wymienionych klubów w zawodach przyjęło udział po 16 jeźdźców, rozstawionych na 8 etapach, w odległości po 15 kilometrów.

Zawody rozpoczęły się o godz. 5-ej rano w Łodzi, gdzie przed lokalem S. W. C. wyjechała pierwsza dwójka z wojskowego Klubu Sportowego, następną zawodników wypuszczono co 10 minut.

Na półmetek w Kaliszu na Pl. Kilińskiego, obok cerkwi, o godz. 9 m. 30 pierwsza dwójka przybyła Nr. 2, Feliks Burno i Art. z T. S. Union.

Druża dwójka Nr. 4 Tow. Zwolenników Sportu Łódź o godz. 9 m. 54. Posowicz Stanisław, jako rezerwa Wróblewski Marjan.

Trzecia dwójka Nr. 3 T. W. C. w Łodzi o godz. 9 m. 59. Kerner Paweł, jako rezerwa Nowogłoszewicz Kazimierz.

Czwarta dwójka Nr. 5 Tow. Sport. Pogoń w Łodzi o godz. 10 m. 7 45 s. Reszczyński Adam i Maks Krepis.

Piąta dwójka Nr. 1 Wojskowy Klub Sportowy o godz. 10 m. 10 Meraniec Władysław i Chodyl Jan.

Szosta dwójka Nr. 6 Ł. K. S. w Łodzi o godz. 10 m. 38 Swiderski Henryk, bez rezerwy.

Wobec powyższego rezultat miejsc zajęty poszczególnie kluby na półmetku jest następujący:

1) Union 4 godz. 22 m., 2) T. Z. S. S. 4 godz. 24 m., 3) Pogoń 4 godz. 27 m., 4) T. W. C. 4 godz. 39 m., 5) Ł. K. S. 4 godz. 48 m., 6) Wojskowy K. S. 5 godz. 10 m.

Te same miejsca zajęły wyżej wymienione kluby na mecie w Łodzi.

Katastrofa kolejowa.

3) (Powieść z francuskiego)

Było to zupełnie jasne rozezarowanie. Musiała wrócić na miejsce zderzenia; ale co potrafi zrobić sama jedna?

Zwróciła się do jakiegoś lekarza z trzema galonami, który wycierał ręce patrząc z pewnego rodzaju gorliwością w wielkie, błędne oczy damy.

— Panie — rzekła odważnie do niego — czy nie mógłby mi pan wyświadczyć przysługę i pomódz mi w wyszukaniu męża... tutaj go niema. A widzę, że nosze już nie przybywają...

Lekarz pułkowy rzucił spojrzenie na rannych, zobaczył, że personal sanitarny jest liczniejszy niż było potrzeba i odparł:

— Proszę pójść ze mną, łaskawa pani! — Ten, którego szukamy, to Stefan Orlic, panie doktorze.

Doktor skłonił się obojętnie.

Wyszli razem.

Zimno było przejmujące, ale noc rozjaśniła się przy pochodniach, rozsiewających dokoła czerwoność jak hutę. Na nieszczęście zapalono tylko z jednej strony rumowiska, a tę właśnie stronę przeszukała Rozyna już przedtem. Reflektor oświecił drugą, powiedział jakiś inżynier.

Lekarz chwycił latarkę, zawieszoną na drążku. Zbliżył się do czarnej, bezładnej masy, na której poruszały się kolejno światełko i cień i tak rozpoczęli nowe poszukiwania od końca wykołonego pociągu.

Na uboczny tor zajechał z niezwykle przęzną powolnością pierwszy pociąg ratunkowy.

Ostatnie wagony ucierpiały mało. Można było przejść przez nie. Ale były puste. Jednakowoż ciemny chaos, który następował za niemi, przedstawił oczom szukających straszne widowisko. Były tu tylko skrety, strzępy, drzazgi, wióry, szmaty i podarte płaty.

— Tam! Tam! — jęknęła Rozyna. Latarka oświeciła kawałek materji w paski. Mógł to być kawałek jego palta... Wyciągnęła go. Ukazała się kieszeń. Wetknęła w nią rękę. Chusteczka

Wielkie S. O., jego inicjały. To on

— Ach, panie doktorze! Ach...

Małemi, delikatnymi swojemi rękami, odzianymi w rękawiczki, chwyciła gwałtownie rozłupane deski, tak że uderzyła w nie latarka, która upadła i zgasała.

— Niestety, nie mam przy sobie zapalek — rzekł z żalem doktor.

Kawałek sukna — oto wszystko, co wskazywało obecność zagrzebanego ciała. Torbka Stefana wystawała ze stosu strzępów i desek, tworząc zapewne sufit wagonu. Rozyna i jej pomocnik wzięli się do wydobywania uwieczonych. Pracowali w ciemności. Mężczyzna był silny.

— Proszę mnie to zostawić, — rzekł. — Sądzę, że z jednym pchnięciem wszystko rozsunie się...

Nateżył swoje siły. Uczynił się rumor i w tej samej chwili, jak gdyby ów trząsk wprawił w ruch jakiś tajemniczy mechanizm, oślepiające światło, rażący promień słoneczny oblał wszystko dokoła. Skierowany był na nich reflektor pociągu ratunkowego.

Rozyna odskoczyła w tył.

Z uprzątniętego otworu wyjrzała jakaś istota podobna do zmorym nieruchomo i prosto rozciągnięta na rumowisku i wpła w nich martwe swe oczy. Ubranie na tym widmowym człowieku było oślepiająco białe. Czerwone włosy otaczały jego głowę jak promienna grzywa. Zielone gwiazdy jego oczu, przymglone bielmem śmierci, wyglądały jak dwa wygasłe opale w białym marmurze jego twarzy. Rozdzielona jego dródką, wasy i w dziwny sposób rozrośnięte brwi nadawały mu wygląd Mefistofelesa. Był chudy i prosty jak małe „I”. W pierścieniach na jego rękach lśniły ametysty. I rozłożył ramiona, jak

gdyby chciał bronić przed każdym dotknięciem towarzysza, którego sobą przykrywał.

— Ale kto był owym towarzyszem? Tym razem, był to Stefan.

Skoro tylko przybył pociąg ratunkowy, zalała tory rzesza pielęgniarzy i robotników. Przywołano ich. Wyciągnięto trupa. I początkowo myślano, że to samo będzie ze Stefanem.

I on był wyprostowany, ale wtłoczony w głąb. Prawie jego udo tworzyło zatrważający kształt. Zawisł jednym ramieniem na jakimś żelazie a splecionymi rękami i dziwnie wykrzywioną głową chciał jakby wykonywać ruchy człowieka — weza. Powieki jego były przymknięte i sączyła się z niego krew.

— Powoli, powoli — napominał lekarz tych którzy wyciągali to biedne ciało.

Rozyna raczej martwa niż żywa, nie miała odwagi dotknąć się go. Wszystko runęło dla niej w rozpaczliwej beznadziei.

Położono Stefana na noszach.

— Zyje, łaskawa pani, — szepnął lekarz.

Rozyna ocknęła się. Wróciła znów do siebie.

— Co to będzie...! — jęknęła

Ogromne jego oczy zalane światłem, były błękitne i błędne.

Ale reflektor obrócił się. Zatopiony w półmroku lekarz obmacywał ramnego z wszelką ostrożnością.

Stefan był czerwony od krwi, od głowy aż do stóp. Nieszczęśliwy oddychał charcząc, mały, mi urywanymi wydechami, które rozdymały mu nozdrza. Oba jego ramiona i prawa noga dawały się wykręcać w różne strony. Poza lewem uchodem widać było obrzydliwe zagłębienie. W tym miejscu czarne włosy przepojone były kwią jak gąbka.

Lekarz poprawił czapkę i zmarszczył czoło.

— Trzeba go natychmiast odnieść, — rzekł.

— Mam tu mój samochód, tam.

Na półmetku w Kaliszu przy stole sędziowskim byli obecni przedstawiciele Tow. S. Union, z prezesem na czele, T. W. C. w Łodzi, z prezesem Cichockim, oraz miejscowi przedstawiciele T. S. Proсна, na czele z wiceprezesem Stanisławem Wróblewskim, oraz Kaliskie Towarzystwo Cyklistów ze swem prezesem Dr. Cegłowskim w towarzystwie członków zarządu.

Towarzystwo Union, którego członkowie zdobyli największą szybkość, otrzyma od T. W. S. w Łodzi, jako organizatora, pamiątkowy przedmiot, wszyscy jeźdźcy biorący czynny udział w zawodach otrzymają pamiątkowe żetony.

— **KRADIEŻE.** Dnia 13. 6 1925 roku Katarzyna Ruchla zam. przy ul. Tureckiej Nr 11 zameldowała o kradzieży jednego worka maki i bielizny wartości ogólnej na sumę 90 złotych. Dochodzenie w toku.

Dnia 13. 6. 1925 roku Ogrodowczyk Irena zam. przy ul. Sławiszyńskiej Nr. 14 zameldowała o kradzieży 20. zł gotówki przez pewnego gościa, który nocował u niej. Dochodzenie w toku.

Dnia 14. 6. 1925 roku Mimer Antonina zam. przy ul. Ciasnej Nr. 9 zameldowała o kradzieży 10 funtów pierza wartości 50 złotych. Dochodzenie w toku.

Dnia 15. 6. 1925 roku Muszalska Franciszka zam. przy ul. Nowo-Kolejowej Nr. 4 zameldowała, że przy ul. Asnyka znalazła porzucone dziecko płci żeńskiej 4-ro miesięczne. Energiczne dochodzenie za wyrodną matką w toku.

— **CZYJE RZECZY?** Dnia 2 lutego rb. Przędęcki Benjamin zam. w Słupcy znalazł na rynku w Słupcy kożuch czarny na baranach, przynieszczone pokryty czarnym sukniem. Prawy właściciel może zgłosić się po odbiór kożucha do Komendy Policji Państwowej w Słupcy z powołaniem się na Nr. sprawy 2334.

Dnia 11 maja rb. znaleziono w m. Kole chustkę ciąża wełnianą koloru czarnego, której właściciel może zgłosić się do Komendy Policji Państwowej w Kole z powołaniem się na Nr. sprawy 2305.

Dnia 24 maja rb. znaleziono w m. Kole cząstkę różańca srebrną z krzyżykiem, 5 groszy i ołówek, których właściciel może zgłosić się po odbiór do Komendy Policji Państwowej w Kole z powołaniem się na Nr. sprawy 2295.

PODZIĘKOWANIE.

Za oddanie ostatniej posługi zmarłej dn. 7 czerwca b.r. najdroższej i najukochańszej naszej matce i babce S. + P.

WERONICE SZCZEPANKIEWICZOWEJ

a mianowicie Przewielebnemu Ks. Kanonikowi Brylikowi za wypowiedziane nad grobem słowa pociechy, Ks. Wikarjuszowi Liszewskiemu, właśc. maj. Zawady Państwu Knautom za bezinteresowne udzielenie kwiatów i karawanu, właśc. maj. Brończyn p. Węgierskiemu za świerki, Komendantowi Straży Pożarnej i Prezesowi T-wa Śpiewaczego „Lutnia” p. Janowi Bryńskiemu, Orkiestrze Straży Pożarnej z p. Kubalakiem na czele, Tow. Śpiewaczemu „Lutnia” z p. Bręczakiem na czele za wykonane pienia religijne, Pp. Franciszkowi Szlachta za podjętą pracę przy pogrzebie i Ignacemu Górak za piękne przybranie katafalku, Starszemu Cechu Rzeźników W. Mirackiemu oraz majstrówi tegoż cechu S. Janczewskiemu, obywatelom miasta Błaszek, oraz wszystkim znajomym za okazane nam współczucie i wzięcie tak licznego udziału w tej smutnej uroczystości składają serdeczne „Bóg zapłać” stroskani

2269

Córka, synowie, synowe, zięć i wnuki.

Dnia 27 maja rb. znaleziono na rynku w osadzie Tuliszków 3 odznaki ze wstążkami i jedną odznakę bez wstążki należące do nieznajomego z nazwiska delegata „Wychodźstwa Polskiego w Ameryce” Znalezione odznaki są do odebrania w Komendzie Policji Państwowej w Koninie.

— **107-letni PATRIK.** W tych dniach przybył na Jasną Górę jako pątnik Antoni Kaczyński, urodz. w r. 1818 we wsi Lubowicze, pow. Wysoko-Mazowieckie woj. Białostockiego Długowieczny ten starzec liczy więc lat sto siedem. Walczył on w powstaniu w r. 1848 był na Syberji jako zesłaniec przez 30 lat, po powrocie zaś do kraju ożenił się. Obecnie był w Częstochowie z żoną 70-letnią; oboje spowiadali się na Jasnej Górze i przystąpili do Komunii św., nadto starzec zapisał się do Arcybractwa Różańca św.

Kaczyński włosy ma zaledwie szpakowate, wzrok i słuch niezły, pamięć także, chodzi i trzyma się prosto. Szczęci się, że jest dobrym polakiem i katolikiem.

— **PASZPORTY ULGOWE DLA URZEDNIKÓW.** Prezydent rady ministrów rozesłał do urzędów specjalny okólnik w sprawie wydawania świadectw niezamieszkałości dla pracowników państwowych, udających się zagranicę. Świadectwa te, jak wiadomo, potrzebne są dla uzyskania ulgowego paszportu. Cytujemy okólnik dosłow-

nie: „Mając na względzie oszczędzanie urzędnikom państwom polskiemu z przykrościami natury moralnej procedury, stwierdzenia niezamieszkałości minister skarbu uznaje za możliwe w stosunku do urzędników państwowych zastąpienie świadectw niezamieszkałości odpowiednimi świadectwami władzy przełożonej. Zaświadczenia powyższe winny stwierdzać, że dany funkcjonariusz pobiera uposażenie służbowe w kwocie, nieprzekraczającej 300 zł. miesięcznie i t. d.”

Z okólnika powyższego wynika, że tylko ci z pracowników państwowych mogą liczyć na paszport ulgowy, którzy zarabiają mniej, niż 300 zł. miesięcznie.

— **CZYN MŁODZIEŻY** Nr. 2, mies. „Czyn Młodzieży” za maj rb. organu Komisji Oddziałowej Kół Mł. P. C. K. pod naczelnym kierunkiem Przewodniczącej A. Roszkowskiej przy redakcji K. Gajewskiego, znacznie powiększony, bogato ilustrowany, między innymi zawiera: „Konstytucja 3-go maja” A. Roszkowskiej, „Dzień Matki” K. G. „Najbiedniejszy uczeń” (nowela) J. K. Bandrowskiego, „Wywiad u Stefana Zeromskiego” Mł. Łady, „Brzask” (nowela) „Podlaszaka” wiersze J. Lasockie i Modesta. Dalej „Praca na wiosnę” B. N. bogaty dział sportowy, z życia organizacji młodzieży, dział organizacyjny, Mł. P. C. K. szarady wiadomości z całego świata itd. Prenumerata roczna dla szkół, młodzieży szkolnej 3 złote dla osób postronnych 5 złotych. Wpłacający roczną prenumeratę otrzyma bezpłatnie 2 książki wydane przez Komisję Oddziałową Kół Mł. P. C. K.

Adres Redakcji i Administracji — Warszawa, Mazowiecka 9 m. 7 tel. 302-96 konto czekowe w PKO. 10540.

— Nr. 23 WIADOMOŚCI LITERACKICH zawiera wywiad z J. N. Millerem, artykuł J. Micińskiego o teatrze Reduta, Korespondencje J. Iwaszkiewicza ze zjazdu literatów w Paryżu, szkic o Masacciu Al. Kołkońskiego omówienie nowej sztuki Sternheima „Oskar Wilde” i nowej sztuki Crommelyncka „Złote Flaki”, list przyjaciela Dostojewskiego odsłaniający tajemnicę „Wielkiego inkwizytora”, artykuł redakcyjny w sprawie stosunku magistratu do teatrów miejskich, dział „Polska zagranicą” notatki „Camera obscura”, uwagi na temat inauguracji P. E. N. - Clubu w Warszawie itd.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 15 czerwca 1925 r. godz. 7-a rano.

1) Ciśnienie powietrza	743.1
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	5 m/s
4) Stan nieba	deszcz
5) Wilgot. bezwzględna	7.8
6) Wilgot. względna	96%
7) Temp. powietrza	+8.3
8) Ilość opadów	3.8
9) Najwyż. temp. z doby ubiegł. z rano	+14.3
10) Najniż. temp. z doby ubiegł. z rano	+8.5
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.55

PRACOWNIA TAMBURACJI.

Wykonuję oryginalne hafty tamburowanych i rysunków do dżetu, oraz tiulowe firanki i kapy.

Kalisz, Boia MORUS,

Kościuszki 9/11.

1109

Najtańszą polską książką jest

Biblioteka Domu Polskiego

40 groszy 40
w prenumeracie
65 groszy 65

w sprzedaży pojedynczej kosztuje tom zawierający 160 stron druku w trójbarwnej okładce.

Dotychczas Biblioteka Domu Polskiego drukowała utwory następujących autorów: J. Kraszewskiego, Andrzeja Struga, M. Rodziewiczówny, Ant. Ossendowskiego, W. Kosiakiewicza, St. Rzewuskiego, E. Słońskiego, M. Smolarskiego, W. Rapackiego, A. Gruszeckiego, K. Laskowskiego, Kazimierza Tetmajera i w. in.

BIBLIOTEKA DOMU POLSKIEGO

jest naprawdę najtańszą książką gdyż kosztuje

Kwartalnie (9 tomów) 3 zł. 60 gr.
Półrocznie (18 ") 7 " 20 "
Rocznie (36 ") 14 "

z przesyłką do domu wychodzi 3 razy w miesiącu.

Całoroczni prenumeratorki otrzymują w końcu roku ozdobną szafkę na książki darmo.

Prenumeratę wpłacać należy na konto P. K. O. Nr. 9779.

BIBLIOTEKA DOMU POLSKIEGO, Warszawa, Nowowiejska 27.

wyoiąć i odesłać

Do Biblioteki Domu Polskiego

Warszawa, Nowowiejska 27.

Niniejszem zawiadamiam, że dziś, dn. _____ wysłałem przekazem pocztowym, wpłaciłem na konto 9779 P.K.O.

Zł. _____

jako prenumeratę Biblioteki Domu Polskiego na kwartał _____

(Niepotrzebne skreślić.)

Imię i Nazwisko _____

Poczta _____

Miejscowość _____

Ulica _____

Data _____

1925 r.

Obłąkana pisownia.

Istotą, celem bolszewizmu jest nie tylko zniszczenie struktury gospodarczej i politycznej obecnych ustrojów państwowych. W słusznym rozumowaniu, że struktura ta łączy się historycznie i logicznie z nowoczesną kulturą, nie ograniczają się oni do zagadnień gospodarczych i politycznych, lecz dążą do unicestwienia całego dotychczasowego dorobku kulturalnego zarówno w dziedzinie piśmiennictwa jak i sztuki. Jakże zaś nowe wartości zamierzają wprowadzić w tę dziedzinę w miejsce „przeżytków burżuazyjnych”, świadczy choćby pawilon rosyjski na świeżo otwartej wystawie sztuki dekoracyjnej w Paryżu z jego skośnymi umieszczonymi na zewnątrz schodami na wzór rusztowania prowadzącego na szafot, i gilotyną użytą jako emblemat względnie motyw dekoracyjny.

Nie dość na tem ostatnio są w oku bolszewickim stała się również pisownia, i to pisownia polska. Przebywając w Mińsku i Moskwie na żądanie moskiewskim komunisty polscy postanowili nie ograniczać się do wysyłania do Polski band podpalaczy i zamachowców, lecz równocześnie prowadzą między sobą dyskusję na temat uproszczenia pisowni polskiej i całkowitego wywołania jej z „przesadów burżuazyjnych”. Początkiem dyskusji był artykuł niejakiego C. Dąbrowskiego pt. „Sprawa demokracji pisowni polskiej”, zamieszczony w dzienniku „Młot”, wychodzącym w języku polskim w Mińsku.

Otóż autor, biadając nad zbyt arystokratyczną formą naszej pisowni, proponuje szereg reform, żywo przypominających znany tytuł jednego z utworów naszych obłąkańców futurystycznych: nusz w bżuchu.

Wntoski „uczony” polsko-bolszewickiego streszcza ją się w następujących propozycjach:

1) należy znieść ó, gdyż jeśli nie razi nas pisownia „umiem — umiać”, w jakim razie nie stoi na przeszkodzie pisać „niosę — niusi”.

2) rz i ż należy sprowadzić do jednego znaku i wszędzie pisać ż. A więc żepa, żeka, żym itd.

3) ponieważ znaki sz cz są zbyt skomplikowane, więc należy je uprościć, dodając im na wzór pisowni czeskiej daszek. Powstaną więc zamiast sz i cz nowe znaki s i c.

4) należy wyrzucić samogłoski nosowe a e i pisać je tak jak się wymawia, a więc zemby, zomb, renka ronk.

5) Co do ch h można te znaki równoprawnić i pisać np. hała lub chała, dalej charakter i harakter i t. p.

Zdaniem autora, następstwa tej reformy będą epokowe. Mianowicie olbrzymio ułatwi ona likwidację analfabetyzmu, a nadto oderwie „lud roboczy polski od książek do nabożeństwa i od księży”.

Myśl, rzucona przez Dąbrowskiego została z aplauzem przyjęta przez naczelnego redaktora „Młota” osławionego Tomusza Dombala, b. posła na Sejm polski, którego jak wiadomo Polska „zamieniła” z Bolszewją. Otóż Dombal w artykule pt. „Uludwienie pisowni polskiej”, wywodzi, że rezultatem wysiłków bolszewickich powinny być „nie połowiczne reformy lecz gruntowna rewolucja”, i zaś wobec tego, że ideałem rewolucji w dziedzinie udoskonalenia pisowni polskiej powinno być: jak się mówi tak się pisać” więc proponuje by nie tylko wprowadzić uproszczenia, lecz również „uludwić” sam alfabet, oznaczenia miękkości, przede wszystkim zaś nazwiska obce. W myśl tego powinno się pisać np. Puan kare, Juz zamiast Hughes, Gete zamiast Goethe itd.

Przeciw powyższym pismoburcom wystąpił na łamach tegoż samego „Młota” jeden z dalszych przywódców polsko-bolszewickich Heltman, ostrzegając przed niedojrzalymi i bezcelowymi projektami i zalecając używanie „najprostszej pisowni na jaką nauka polska się „zdołała” tj. pisowni Kryńskiego.

Wreszcie jako ostatni zabral głos w powyższej sprawie niejaką Wiktor, który opowiada się wprowadzić za natychmiastowym zrewolucjonizowaniem pisowni uważa jednak, że pracę tę należy powierzyć jakiejś komisji, w skład której wchodziłby również najbardziej interesowani tj. nauczyciele.

Narazie cała powyższa dyskusja skończyła się uchwałą by „zapoirzećować” w Moskwie dla szkół polskich na Białorusi 5000 egzemplarzy ćwiczeń ortograficznych według pisowni Kryńskiego i pisownię tę wprowadzić niezwłocznie do polskiej korespondencji bolszewickiej. Nie jest jednak wykluczone, że po jakimś czasie nasi rewolucyjni rodacy z pod sowieckiej gwiazdy znowu poczują „wutkę w muzgu”, i zapewne celem ostatecznego zrewolucjonizowania i unormowania pisowni polskiej, urządzią plebiscyt analfabetów, jako „najbardziej interesowanych”.

Dr. med. S. Walchowiczowa

CHOROBY wewnętrzne i dziecięce.

ANALIZY lekarskie (badanie krwi na syfilis i inne.)

Przeprowadziła się na ul. BROWARNA № 4, front, II p.

Przyjmuje od 9—11 i od 4—7. 1117

Druk „Gazety Kaliskiej” Aleja Józefiny, 1.

ROZKŁAD JAZDY (ważny od 5 czerwca 1925 r.)

№ poc.	POCIĄG KURSUJE		Odjazd ze stacji początk.	Przyjazd do KALISZA	Postój	Odjazd z KALISZA	Przyjazd na stację końcową
	od	do					
514	Poznań	Warszawa	22,30	2,27	9	2,36	9,00
513	Warszawa	Poznań	18,50	2,38	10	21,48	7,20
5534	Ostrów	Kalisz	17,15	17,59	—	—	—
522	Ostrów	Łódź	5,25	6,08	8	6,16	9,10
517	Warszawa	Leszno	21,40	4,57	10	5,07	8,55
5535	Kalisz	Ostrów	—	—	—	18,15	18,59
5532	Ostrów	Kalisz	8,20	9,05	—	—	—
512	Poznań	Warszawa	6,05	10,17	10	10,27	17,25
521	Łódź	Poznań	7,40	10,40	8	10,48	14,48
5533	Kalisz	Ostrów	—	—	—	13,25	14,11
524	Poznań	Łódź	11,15	15,20	8	15,28	18,30
511	Warszawa	Poznań	8,40	15,30	10	15,40	19,35
5536	Ostrów	Kalisz	19,30	20,16	—	—	—
537	Kalisz	Ostrów	—	—	—	20,30	21,16
518	Leszno	Warszawa	20,20	0,13	10	0,23	6,20
523	Łódź	Ostrów	19,40	22,29	9	22,38	23,22
501	Warszawa	Poznań	21,10	1,55	3	1,58	4,25
502	Poznań	Warszawa	1,56	4,44	2	4,46	9,20
						Przyjazd do OSTROWA	Odjazd z OSTROWA
1402	Kraków	Gdańsk	19,00	2,02	10	2,12	9,55
1406	Gdańsk	Kraków	18,50	3,08	10	3,18	10,05
409	Lwów	Poznań	15,25	4,35	8	4,43	6,30
410	Poznań	Lwów	21,25	23,15	12	23,27	12,35
434	Poznań	Kraków	8,40	11,51	9	12,00	20,37
436	Kraków	Poznań	10,05	19,00	10	19,10	22,00
440	Ostrów	Katowice	—	—	—	21,55	3,27
441	Katowice	Ostrów	15,30	21,01	—	—	—
25	Kępno	Poznań	4,55	6,06	24	6,30	9,30
26	Poznań	Kępno	15,45	18,51	17	19,08	20,12

UWAGA: Stacje drukiem odmiennym: POCIĄGI POSPIESZNE, wszystkie inne pociągi osobowe.

SPRZEDAM

bryczkę na gumach

Warszawskiej firmy,
siodło, uprząż jednokonna
i sieczkarnię.

Ul. Piaskowa № 12, m. 5, obejrzeć
można od 12 do 14 godziny. 1271

STUDENT

(izr.) ze znajomością buchalterji, korespondencji i z praktyką biurową poszukuje odpowiedniego zajęcia.

Laskawe oferty proszę skierować do Redakcji „Gazety Kaliskiej” pod „Sumienny”. 1272

J. GURANOWSKI SZEWC.

Przyjmuje wszelkie ofstalunki. Górnośląska 68, m. 7, I piętro.

Tamże do sprzedania po niżej ceny kosztu 6 par różnego damskiego obuwia własnej roboty. 1274

Zakład Lecznicy

dla chorych na nos gardło i uszy
Dr. W. GUMIŃSKIEGO,
WARSZAWA,
ul. Emilji Plater 35, m. 3, tel. 81-65. 1275

Buchalterji

(księgowości) wyuczają praktycznie, przez korespondencję,
Kursa Handlowe Sekulowicza
Warszawa, Żórawia 42.
Po ukończeniu — egzamin,
świadectwo.
Żądajcie prospektów. 1161

Okazyjnie do sprzedania duże ładne

kwiaty pokojowe

Wiadomość: Elznerowicz Monopol Łódzka 23 od 4—6. 1260

Na Raty! Uwaga!!! Na Raty!

W tych dniach nadszedł świeży transport najnowszych rowerów: luksusowych, wycieczkowych i spacerowych, maszyn do szycia i pisania.

Na składzie posiada! wózki sportowe i dziecięce, wycieczkowe, centryfugi, materiały elektryczne, oraz wszelkie przybory do rybołówstwa.

Ceny konkurencyjne!!!

NATAN WIERUSZEWSKI Kalisz,

Główny Rynek dom B-ci Rubinstein, vis à vis nowego Magistratu. 1176

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, zamieszkały w mieście Błaszki, pow. Kaliskiego, na zasadzie art. 1030 U. P. C. i klauzul egzekucyjnych Sądu okręgowego w Błaszki z dnia 12/VII, 27, 28, V 1925 r. za Nr. Nr. A. 56, 80, 81/25 ogłasza, że w dniu 26 czerwca 1925 r., o godzinie 10 rano w Błaszki przy Dolnym Rynku w mieszkaniu L. Działoszyńskiego będzie sprzedawany, w drodze publicznej licytacji, majątek ruchomy należący do Lajzera Działoszyńskiego składający się z lustra, mebli, kołder, białego towaru i innych przedmiotów, na zaspokojenie długu Michała Waksa i innych.

Podlegający sprzedaży majątek oszacowany jest na zł. 436 gr. 15, i takowy obejrzeć można na miejscu w dniu licytacji.

Błaszki, dnia 3 czerwca 1925 r.

1270 P.o. Komornika Sądowego (—) W. Tęsiorowski.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI

Z. PRYLIŃSKI

dn. 6 czerwca 1925 r. został przeniesony z ul. Babinej na Stary Rynek (róg Warszawskiej) vis a vis Ratusza.

Zakład posiada świeży wybór zegarków i biżuterji.

Przy zakładzie specjalna pracownia jubilerska i grawerska. Przyjmuje się wszelkie prace w zakres powyższy wchodzące.

Polecając się laskawym względem Sz. Klienteli pozostaje z poważaniem

1223 Z. PRYLIŃSKI.